

[Jens Peter Jensen (Soro amt).]

vil jeg takke for, at forespørgslen er fremkommet. Men man har jo en anelse om, at forespørgslen måske skal tjene lidt andre formål, for i det ærede medlems korte motivering for forespørgslen nåede han jo at indtage en forhåndsposition, nemlig at han ikke er tilfreds med regeringens erhvervs politik, ligesom han bemærkede, at heller ikke ret mange andre er det.

For mit vedkommende vil jeg sige, at selv om der kan udpeges visse pletter i denne erhvervs politik, er hovedlinjen dog rigtig, og jeg kan ganske tilslutte mig de udtalelser, som den højtærede handelsminister har fremsat ved besvarelsen af forespørgslen, men jeg vil på venstres vegne fremkomme med nogle supplerende betragtninger.

Der er ikke noget opsigtsvækkende i, at nogle virksomheder må give op, hvilket jo også blev erkendt af ordføreren for forespørgerne. Det er en naturtilstand under en fri økonomi, at nogle virksomheder klarer sig godt, andre klarer sig dårligt, og nogle klarer sig slet ikke og må give op. Hvis der ingen ophør af virksomheder finder sted, så må man komme i tvivl om sundhedsgraden i vort erhvervsliv målt på konkurrencen. Der har imidlertid i det sidste års tid og med voksende styrke op til i dag været en mærkbar stigning i antallet af virksomhedsophør, det være sig frivillig lukning eller som konkurssager. Jeg så forleden i dagbladet Børsen, at sø- og handelsrettens skifteretsafdeling, der behandler sager fra hovedstadsområdet, i 1970 modtog konkursbegæringer fra 81 firmaer mod 72 året før; i sidste kvartal blev optaget 22 sager til behandling mod 14 i sidste kvartal af 1969.

Adskillige mindre virksomheder har vanskeligheder, men det ser ud til, at flere og flere mellemstore kommer med i denne kategori. Vi har tillige set endog særdeles store virksomheder bryde sammen, og det er jo det sidste, der falder i øjnene, selv om de nok er mindre typiske for situationen.

Erhvervslivets struktur ændrer sig i ret-

ning af større enheder, og det ses måske tydeligst inden for butikshandelen, hvor et stort antal mindre forretninger giver op, medens der er vækst i antallet af nye store butikker. Det var denne strukturproces og vor uforberedthed over for den, der var en af årsagerne til, at jeg var betænkelig ved at gå med til en så vidtgående revision af lukkeloven, som der var forslag om fra den højtærede handelsminister i sin tid. Det er en udvikling, der vil fortsætte, og vi skal være mere forberedt på den og tage den op.

De tendenser, jeg her har peget på for butikshandelen, gør sig også gældende inden for andre byerhverv, håndværket, den mindre industri og transporterhvervene. Bag denne udvikling ligger det ubønhørlige krav om effektivitet. Adskillige erhvervsdrivende må give op, fordi deres virksomhed ikke er lønsom, de har også svært ved at skaffe sig arbejdskraft, og samtidig har de erhvervsdrivende fået nye byrder med at administrere moms og andre afgifter, sociale ydelser, kildeskat og meget andet. De magter simpelt hen ikke dette, og derfor giver de op. Jeg føler mig ikke overbevist om, at dette er en god udvikling socialt, folkeligt og politisk.

Ser vi mere generelt på industriens forhold, så kan man jo imponeres af væksten i såvel produktionen som i eksporten, men det er mit indtryk, at der bag de smukke tal skjuler sig den beske kendsgerning, at lønsomheden er utilfredsstillende. Fra industrien hører man da også besværligheder over, at monopoltilsynet ofte sætter for snævre rammer for indtjeningen, et forhold, som jeg vil bede den højtærede handelsminister studere nærmere og være særdeles opmærksom på.

Ikke mindst for eksportindustrien er konkurrencen meget hård, og i mange tilfælde er man kommet på den forkerte side af rentabilitetslinjen. Virksomhederne fortsætter imidlertid deres aktivitet i den udstrækning, de magter det, for at fastholde dyrt erhvervede markedsandele rundt omkring i verden. Den højtærede handelsminister var